

**Oponentský posudek
na disertační práci zpracovanou na Ústavu dějin křesťanského umění
KTF UK**

Disertant: PhDr. Dominik Budský

Název práce: Mikuláš Puchník, život a právnické dílo

Rok předložení: 2013

Listem děkana Katolické teologické fakulty UK čj. 815/13 ze dne 16. 5. 2013 jsem byl jmenován oponentem disertační práce PhDr. Dominika Budského s názvem *Mikuláš Puchník, život a právnické dílo*, podané v oboru Církevní a obecné dějiny, specializace Církevní a obecné dějiny středověku.

Na základě toho podávám následující oponentský posudek:

Předložená disertační práce sestává ze dvou částí:

První část (*A. Text*) představuje vlastní text práce a vedle úvodu (1.), závěru (6.) a výkazu bibliografie (7.) obsahuje čtyři kapitoly, které představují vlastní těžiště práce.

První z nich (*2. Biografie Mikuláše Puchníka*) je, jak už z jejího názvu vyplývá, životopisným medailonem tehdejšího pražského oficiála Puchníka. Druhá (*3. Geneze díla Processus iudiciarius a jeho obsahová synopse*) zachycuje jednak okolnosti vzniku, jednak strukturu analyzovaného Puchníkovy díla. Třetí kapitola (*4. Puchníkův „Ordo iudiciarius“ ve světle žánrových souvislostí*) pojednává o literární formě nazývané tehdy „ordo iudiciarius“ a porovnává jej s ostatními (zahraničními) soudními řády té doby. Připojen je seznam dochovaných úředních akt nesoucích Puchníkův podpis/jméno. Konečně ve čtvrté kapitole (*5. Rozbor rukopisů*) disertant analyzuje dochované manuskripty Puchníkovy díla *Processus iudiciarius*.

Druhá část práce (*B. Edice rukopisů starší vrstvy*), opatřená rozsáhlým kritickým aparátem, reprodukuje starší manuskripty Puchníkovy spisu (14./15. stol.).

Práci předchází česká a anglická anotace. Práce má celkem 218 číslovaných stran (bez přílohy 118 stran) a její první část je opatřena

přiměřeným poznámkovým aparátem.

Předložená disertační práce prozrazuje jednak vedení disertanta zkušenou školitelkou prof. Hledíkovou, jednak autorovu „nadstandardní“ erudici archiváře, projevující se zejména v oblasti paleografie manuskriptů a textové kritiky. To obojí má z následků, že oponentura neshledává nic zásadního, co by bylo možno práci vytknout, a to jak z obsahového, tak z formálního hlediska: práce splnila stanovené zadání (a pokud jde o textově kritické pasáže, značně je překročila); je psána kultivovaným jazykem s minimem překlepů, a to i v hojném latinském textu. Proto následující řádky je třeba chápat nikoli jako výtky, nýbrž jako oponentovy připomínky pro případ, že by práce vyšla tiskem, což bych ostatně velmi přivítal.

- Když autor rekapituluje českou literaturu ke středověkému kanonickému právu, kterou právem označuje za „velmi skrovnou“, mohl v této souvislosti zmínit i disertaci Jiřího Svobody *Stefano di Roudnice. Studio storico-giuridico delle Quaestiunculae*, která vyšla v Římě roku 2000.
- Když si autor na následující stránce (a to opět právem) stěžuje, že „v celé České republice se ani v současné době dějiny kanonického práva nevyučují“, mohl také uvést čestnou výjimku, jíž je Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni (byť jde jen o jeden semestr v rámci povinně volitelného předmětu Kanonické právo).
- Na s. 80 je Puchník na listině z 10. 6. 1391 označen jako „doktor dekretů“, zatímco na listině o týden mladší (ze 17. 6. 1391) je titulován jako „licenciát dekretů“; to volá po vysvětlení.
- V úseku 3.1. (*Obyčeje*) by stálo za zmínku, že právě v nyní platném procesním právu existuje významný právní obyčej (v dnešní dikci *contra legem*), spočívající v obecném ignorování tzv. děleného odvolacího systému.
- V případě knižního vydání bych doporučoval ve 4. kapitole (*Juristické obraty*) uvádět i české překlady. A snad by se mělo i uvést, že tehdy frekventovaná exkomunikace (*excommunicatio minor*) neměla ani tak charakter kanonického trestu, jako spíše procesního instrumentu, příbuzného s dnešní pořádkovou pokutou.

Autor ve své práci prokázal, že se bezpečně orientuje v dané problematice, a *lege artis* používá metody ve vědecké práci takového typu obvyklé. Vědecké novum práce spatřuji v prvním monografickém zpracování života a díla jednoho z význačných českých kanonistů středověku.

Závěr:

Předkládaná disertační práce plně vyhovuje požadavkům kladeným obvykle na vědecké práce toho druhu, proto ji velmi rád **doporučuji k defensi** a navrhuji, aby po její úspěšné obhajobě byl disertantovi přiznán vědecký titul „doktor“ (ve zkratce „Ph.D.“).

Praha 17. 6. 2013

prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc.
oponent